

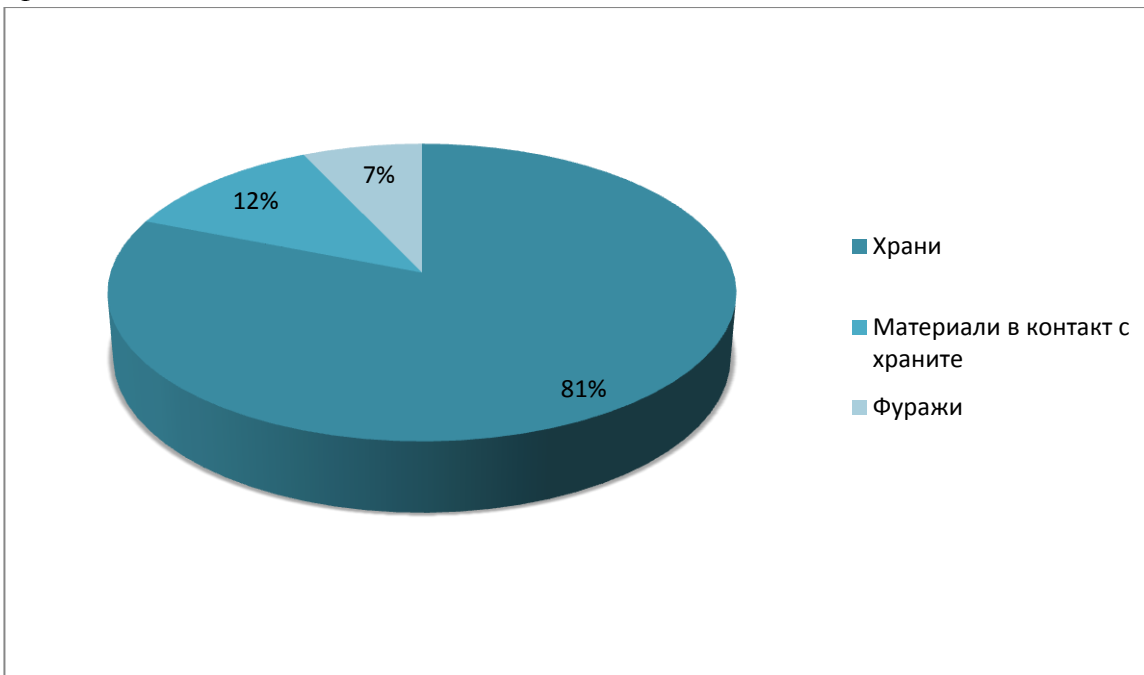
БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

Анализ на данните, получени от
системата за известяване за храни и фуражи (RASFF)
за месец юни 2012г.

Система за бързо предупреждение за храни и фуражи (виж Приложение 1)

Общият брой нотификации за месец юни е **267**. Сигналите в категория храни са най-много – 215 (81%), за материали в контакт с храните – 33 (12%), а за фуражите – 19 (7%) (фиг.1).

Фиг.1 Анализ на данните по отношение на разпределението по групи храни, фуражи и материали в контакт с храни.

Предупредителни нотификации – 49

Месо и месни продукти (различно от пилешко) – 7 нотификации: 2 за *Salmonella* – в замразени хамбургери от Испания и в замразено свинско от Германия; *Trichinella* в свинско от Полша; подозрение за шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в мляно месо с подправки от

Белгия; 2 за *Listeria monocytogenes* в замразен пушен бекон от Полша и в замразен месен продукт от Чехия; неразрешена субстанция (фенилбутазон) в охладено конско месо от Великобритания.

Материали в контакт с храните – 7 нотификации: 3 за миграция на първични ароматни амини от кухненски прибори от Китай; миграция на формалдехид и на меламина от кухненски комплект от Словакия; отлепване на вътрешното покритие (топящ се тефлон) от скара за барбекю от Китай; миграция на олово от чаша от Китай; чужди тела (парчета порцелан) от порцеланово ренде от Китай.

Мляко и млечни продукти – 5 нотификации: всички са за *Listeria monocytogenes* – 2 в сирене от Франция, в камембер от Дания, в меко сирене от Италия, в козе сирене от Белгия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 5 нотификации: 4 за неразрешено вещество (1, 3 диметиламинамин (DMAA)) в хранителни добавки от САЩ; съмнение за хранително отравяне (анафилактичен шок), причинено от диетичен хранителен продукт.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 4 нотификации: DSP (Diarrhoeic Shellfish Poisoning) токсин в миди от Великобритания; 2 за високо съдържание на *Escherichia coli* в замразени стриди от Франция и в замразени миди от Гърция; ASP (Amnesic Shellfish Poisoning) токсин в миди от Белгия.

Билки и подправки – 4 нотификации: афлатоксин В1 в чили на прах от Китай; 3 за *Salmonella* – в билка на прах от Великобритания, в черен пипер от Бразилия и в сушено орегано (вид подправка) от Турция.

Зърнени храни и хлебни изделия – 3 нотификации: 2 за недеklarирана соя в брашно от Италия и от Гърция, охратоксин А в малцов сироп от ечемик от Белгия.

Риба и рибни продукти – 3 нотификации: 2 за живак – в замразена риба меч от Испания; за *Listeria monocytogenes* в пушена камбала (вид риба) от Франция.

Сладкарски изделия – 2 нотификации: недеklarирана соя в шоколадови бисквити от Италия; риск от задушаване в резултат на консумация на сладък спрей от Китай.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 2 нотификации: *Salmonella enteritidis* в замразено пуешко от Полша и в замразени пилешки бутчета от Литва.

Главноноги и получени от тях продукти – 1 нотификация: кадмий в замразена сепия от Испания.

Какао, кафе и чай – 1 нотификация: недеklarирани млечни компоненти в черен шоколад от Франция.

Ракообразни и получени от тях продукти – 1 нотификация: неразрешена субстанция (хлорамфеникол) в замразени скариди от Виетнам.

Плодове и зеленчуци – 1 нотификация: пестицид (форметанат) в пресни чушки от Турция.

Сладоледи и десерти – 1 нотификация: недеklarирана соя в шоколадов мус от Франция.

Супи, бульони, сосове и подправки – 1 нотификация: недеklarирана горчица в къри сос на прах от Германия.

Вино – 1 нотификация: моноетилен гликол във вино от Италия.

Нотификации за недопуснат внос – 97

Плодове и зеленчуци – 21 нотификации: 5 за пестицид (форметанат) в пресни чушки от Турция; 3 за пестицид (клофентезин) в пресни чушки от Турция; 2 за пестицид (оксамил) в пресни чушки от Турция; миграция на калай от плодова консерва от Тайланд; развалени и замърсени с плесени охладени плодове от Доминиканската Република; пестицид (карбендазим) в пресни чушки от Турция; пестициди (метомил, ометоат и диметоат) в неопозволена ГМО папая от Тайланд; пестициди (карбофуран, ендосулфан, метамидофос,

ацефат, профенофос, етион, триазофос, бифентрин, пропаргит и новалурон) в листа кърпи от Индия; афлатоксин в изсушени смокини от Турция; променени органолептични характеристики (гнил мирис) при кисели краставички от Мароко; живи насекоми в стафида за производство на оцет от Индия; високо съдържание на алуминий в изсушени водорасли от Китай; пестицид (етион) в охладени портокали от Египет; хистамин в консервирани скариди от Мароко.

Ядки, продукти от ядки и семена – 21 нотификации: 10 за афлатоксин във фъстъци от Китай, Никарагуа, Бразилия, Египет, Аржентина и Индия; 9 нотификации за акари в семена от рапица от Украйна; *Salmonella* spp. в сусамени семена от Индия; нарушена съпроводителна документация (липса на здравен сертификат) на ядки шамфъстък от Турция.

Материали в контакт с храните – 15 нотификации: 2 за миграция на хром и никел в кухненски прибори от Китай; 2 за миграция на първични ароматни амини от кухненски прибори от Китай; 2 за миграция на формалдехид от артикули от Китай; миграция на летливи органични съединения от бутилки с биберон от Хонг Конг; миграция на манган от месомелачка от Китай; миграция на оцветител от пластмасов капак от Индия; 2 за обща миграция от тава за фурна; незалепващ комплект и ножове от Китай; вгъване на външната обвивка при пластмасови прибори от Китай.

Риба и рибни продукти – 13 нотификации: 4 за живак в охладена риба тон от Мадагаскар, в замразена синя акула, в риба меч от Виетнам и в замразена риба от Нова Зеландия; 3 за влошен температурен контрол и нарушаване на хладилната верига на замразена риба тон от Сенегал и Намибия; 2 за влошен хигиенен статус на жълто-опашат снапер (вид риба) от Бразилия и замразена риба (*Malacocephalus occidentalis*) от Индия; 2 за хистамин в консервирани сардини от Мароко; влошени органолептични характеристики вследствие нарушена опаковка на риба тон от Еквадор; опаразитяване с *Anisakis* на риба-сабя от Мароко.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 11 нотификации: 9 за неразрешена субстанция (клопидол) в замразени пилешки гърди от Бразилия; 2 за *Salmonella* spp. в птиче месо от Бразилия.

Месо и продукти от месо (различно от пилешко) – 10 нотификации: 8 за шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в охладено говеждо от Аржентина; нарушена съпроводителна документация (неизряден здравен сертификат(и)) за говежди кожи от Южна Корея; нотификация за влошен температурен контрол и нарушаване на хладилния режим на охладено месо и вътрешни органи от Бразилия.

Фуражни добавки – 6 нотификации – 2 за *Salmonella* spp. в соев шрот от САЩ и в слънчогледов шрот от Украйна; 2 за афлатоксини във фъстъци от Аржентина и Индия; нарушена съпроводителна документация (не съвпадат партидните номера отразени в документацията и тези на стоката) за рибно брашно от ЮАР; нарушение в етикетирването (липсващ идентификационен код на индивидуалната опаковка) при замразени говежди вътрешности.

Безалкохолни напитки – 4 нотификации: 2 за бензоена киселина в безалкохолни напитки от САЩ; 2 за непозволен оцветител Е 127 (еритрозин) в плодов нектар от Филипините.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 3 нотификации: 2 за слаб температурен контрол и нарушаване в хладилната инсталация на замразени готвени миди от Чили; *Salmonella* spp. в замразени миди от Виетнам.

Главоноги и получени от тях продукти – 3 нотификации: 2 за кадмий в замразени калмари от Аржентина и замразена сепия от Тайланд; за влошен температурен контрол и нарушаване на хладилната верига на замразени калмари от Мароко.

Зърнени храни и хлебни изделия – 2 нотификации за неразрешено ГМО в оризово фиде от Китай.

Билки и подправки – 2 нотификации: влошен хигиенен статус, плесени и насекоми в изсушени чушки за производство на червен пипер от Сърбия; афлатоксин в кърпи на прах от Индия.

Какао, кафе и чай – 1 нотификация за пестицид (триазофос) в зелен чай от Китай.

Ракообразни и получени от тях продукти – 1 нотификация за влошен температурен контрол и нарушаване на хладилната верига на скариди от Колумбия.

Мазнини и масла – 1 нотификация за бензо(а)пирен в рафинирано слънчогледово олио от Египет.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация за охратоксин А в червено чили на прах от Индия.

Други хранителни продукти/смесени – 1 нотификация: неоторизирано използване на оцветител Е 127 (еритрозин) в подправка от Тайван.

Нотификации за проследяване – 32

Фуражни суровини: 8 нотификации: 2 за *Salmonella Agona* в соев шрот от Италия; *Salmonella Mbandaka* в соев шрот и *Salmonella* (група Е) в рапична суровина, както и *Salmonella Tennessee* в рапично брашно и двете от Германия; *Salmonella spp.* и големи количества *Enterobacteriaceae* в месо и костен мозък от Полша, пестицид (пиримфос – метил) в соев шрот от Италия.

Зърнени храни и хлебни изделия – 3 нотификации: пуканки за бързо приготвяне от ГМО суровина от Чехия; замърсени с плесен вафли от Холандия; опаразитяване на белен ориз от Италия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 3 нотификации: неразрешени субстанции (полисорбати) в кокосово мляко от Тайланд; влошени органолептични характеристики на печени фъстъци от Словакия; неразрешени субстанции (сулфити) в кокосово мляко от Тайланд.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 3 нотификации: 2 за неразрешено облъчване в хранителни добавки – една от Франция и втора с неизвестен произход; високо съдържание на фулвинова киселина в диетични добавки от САЩ.

Сладкарски изделия – 2 нотификации: метални парчета в захаросани плодове от Испания; чужди тела (пластмаса и др.) в захарна тръстика от Индия.

Риба и рибни продукти – 2 нотификации: опаразитяване с *Anisakis* в атлантическа скумрия от Франция; живак – в замразени риба меч от Испания.

Мляко и млечни продукти – 2 нотификации: кисело мляко от Германия, замърсено с плесен; коагулация и висок брой мезофили в УНТ мляко от Словения.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: липса на етикетиране на стриди от Холандия.

Билки и подправки – 1 нотификация: афлатоксин В1 и неразрешени оцветители (судан 1 и судан 4) в чушки от Турция.

Мед и пчелно млечице – 1 нотификация: неразрешена субстанция (сулфаметоксазол) в акациев мед от Полша.

Сладоледи и десерти – 1 нотификация: чужди тела (парченца дърво) в сладолед от Великобритания.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: риск от физическо нараняване, вследствие на експлозия на бутилки, съдържащи сокове от Великобритания.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 1 нотификация: *Campylobacter jejuni* в пресни пилета от Германия.

Нотификации за насочване на вниманието – 67

Плодове и зеленчуци – 22 нотификации: неразрешена нова съставка *Trametes versicolor* в пресна папая от Тайланд; *Bacillus cereus* в ряпа от Германия; 5 за неразрешена ГМО папая от Тайланд; *Listeria monocytogenes* в охладени салати от Италия; пестицид (метиокарб) в пресни грахови шушулки от Испания; опаразитяване с ларви на насекоми на стафиди от Иран и на прясно червено чили от Тайланд; пестициди (монокротофос, процимидон, ометоат, ацетамиприд и диметоат) в домати от Македония; 3 за пестицид (карбарил) в портокали от

Доминиканска Република; високо съдържание на сулфити в сушени домати от Турция; чужди тела (фрагменти от гризачи) в замразени спаначени листа от Белгия; пестицид (имазалил) в грейпфрут от Турция; чужди тела в пресни ягоди от Испания; пестицид (метомил) в десертно грозде от Чили; пестицид (диазинон) в портокали от Италия; неразрешени субстанции (бензалкониев хлорид и дидецилдиметиламониев хлорид) в грах от Кения.

Риба и рибни продукти – 10 нотификации: 2 за опаразитяване с *Anisakis* в замразена аншоа от Хърватия и в пресен хек от Дания; 2 за недеклаиран Е330 (лимонена киселина) в замразени бели скариди от Еквадор и в замразено филе от риба пангасиус от Виетнам; 2 за хистамин – в замразено филе от риба тон от Шри Ланка и в консервирана риба тон от Тайланд; 3 за живак – в замразени филета от акула мако от Сингапур; в замразени парчета риба тон от Испания и в прясна риба меч от Мадагаскар; третиране с въглероден оксид на филета от риба хамачи от Япония.

Материали в контакт с храните – 7 нотификации: 6 за миграция на първични ароматни амини от пластмасови кухненски пособия – 3 от Хонг Конг и 3 от Китай, миграция на хром от комплект ножове от Китай.

Фуражни суровини – 5 нотификации: *Salmonella Adozi* в пшеничени трици от Кот д Ивоар; *Salmonella Coein* в слънчогледово кюспе от Италия; *Salmonella Tennessee* в рапично брашно от Швейцария; афлатоксини в царевично зърно от Мадагаскар; пестицид (фенитротрион) в брашно от Бразилия.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 4 нотификации: *Salmonella* – в замразено пуешко месо от Унгария; мляно пуешко месо от Полша и в пилешки шишчета от Франция; *Campylobacter spp.* в замразени пилета от Германия.

Билки и подправки – 3 нотификации: пестицид (дихлорфос) в прясна мента от Израел; афлатоксин В1 в микс от подправки от Индия; пестициди (метомил, малатион, профенофос, карбендазим и фипронил) в кориандр от Малайзия.

Други хранителни продукти/смесени – 3 нотификации: *Salmonella spp.* в сусамов тахан от Сирия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 2 нотификации: афлатоксин В1 в печени ядки от Турция и във фъстъчена паста от Бряг на слоновата кост.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: DSP (Diarthoeic Shellfish Poisoning) токсин в миди от Великобритания.

Главноноги и получени от тях продукти – 1 нотификация: *Salmonella schleissheim* в замразена чистена сепия от Индонезия.

Зърнени храни и хлебни изделия – 1 нотификация: неразрешени субстанции (атропин и скополамин) в брашно от елда от Словения.

Ракообразни и получени от тях продукти – 1 нотификация: недеклаиран сулфит в замразени розови скариди от Тунис.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 1 нотификация: неразрешено облъчване в хранителни добавки от САЩ.

Яйца и яйчни продукти – 1 нотификация: диоксин в яйца от Германия.

Коремоноги – 1 нотификация: кадмий в замразени охлюви от Италия.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: нарушаване в етикетирването (посоченият аромат се различава от установения) на сироп от Босна и Херцеговина.

Готови храни и закуски – 1 нотификация: недеклаиран сусам в джинджирил и соя в печено месо от Швеция.

Супи, бульони, сосове – 1 нотификация: неразрешено облъчване на сос за спагети от Филипините.

България е сигнализирила 14 пъти.

Предупредителни нотификации: 1

Плодове и зеленчуци: 1 нотификация за пестицид (форметанат) в пресни чушки от Турция.

Нотификации за недопуснат внос: 13 в това число:

Плодове и зеленчуци: 6 нотификации за пестицид (форметанат) в пресни чушки от Турция; 3 за пестицид (клофентезин) в пресни чушки от Турция; 2 за пестицид (оксамил) в пресни чушки от Турция; 1 за пестицид (карбендазим) в пресни чушки от Турция.

Птиче месо и продукти от птиче месо: 1 нотификация за *Salmonella infantis* в птиче месо от Бразилия.

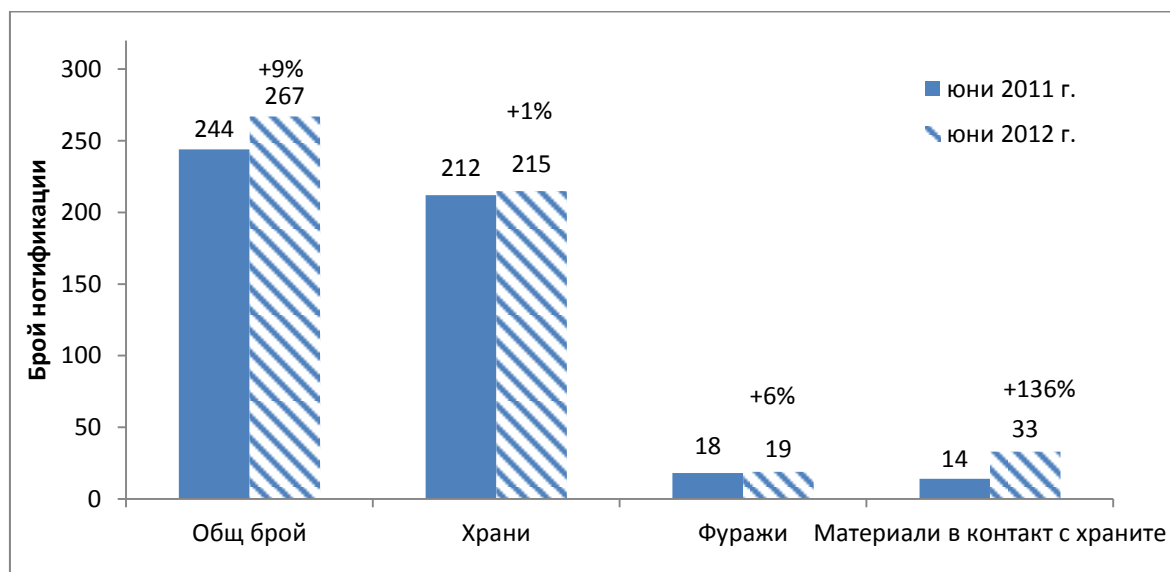
България не е нотифицирана нито веднъж в RASFF за месец юни.

Анализ на тенденциите:

Направена е съпоставка на броя нотификации спрямо същия период през 2011 г. – общо и по групи за м. юни 2011 г. и м. юни 2012 г.

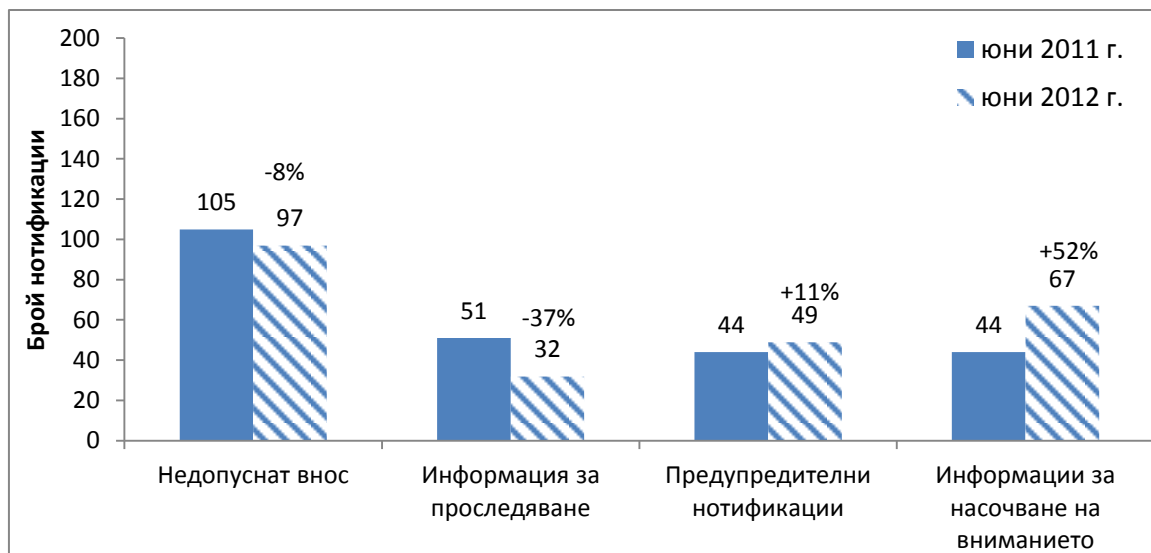
На фиг. 2 са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни. Запазва се тенденцията най-големият брой нотификации да бъде в групата на храните, но има съществено увеличение на броя нотификации в групата материали в контакт с храните.

От фиг. 2 се вижда, че общият брой нотификации се е увеличил с 9%, основно за сметка на групата на материалите в контакт с храните, където увеличението е със 136%. В другите групи броят на нотификациите се е запазил приблизително на същото ниво.

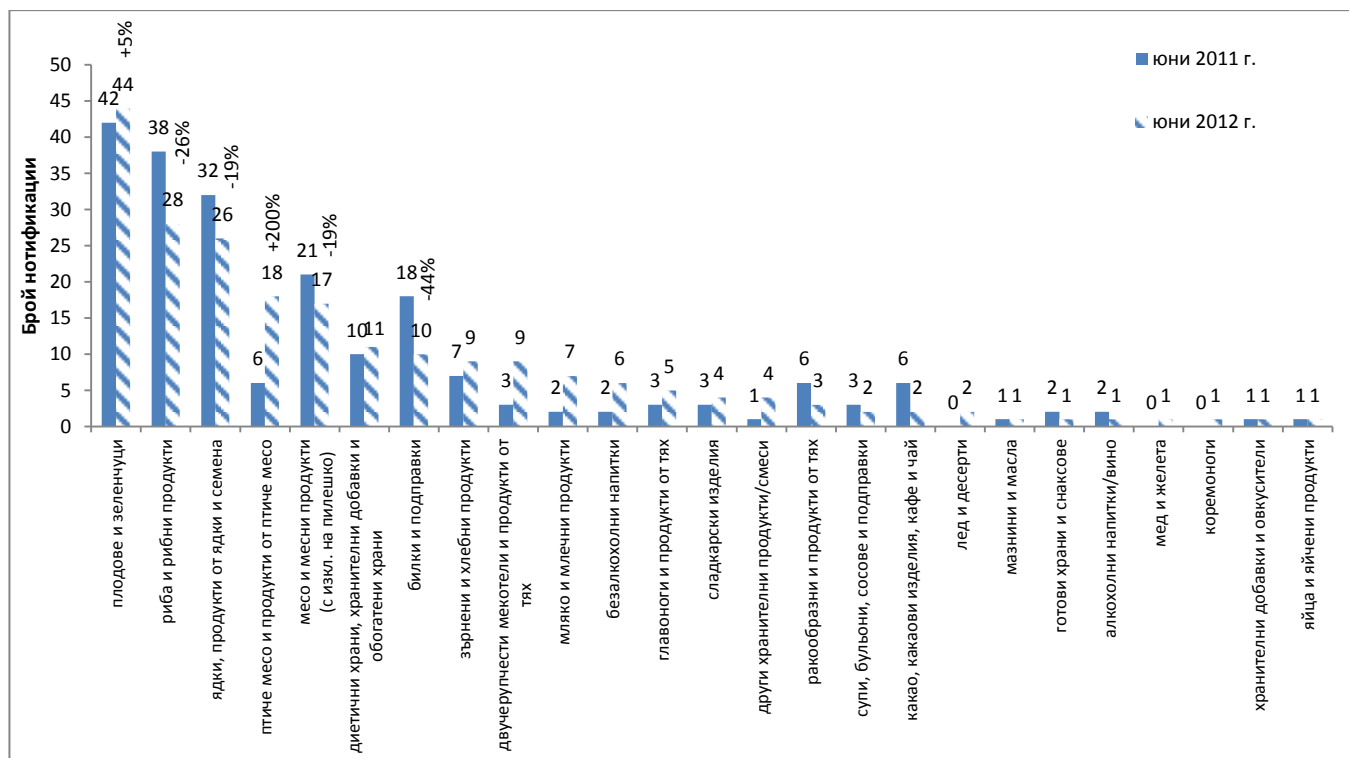
Фиг. 2. Разпределяне на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м. юни 2011 и м. юни 2012 г..

На фиг. 3 нотификациите са представени по вид. Най-голям брой и в двата разглеждани периода са нотификациите за недопуснат внос. Увеличението в броя нотификации е за сметка на информацията за насочване на вниманието – с 52% и при предупредителните нотификации с 11%. При другите групи се наблюдава намаляване, което е съществено за информацията за проследяване – с 37%.

Фиг. 3 Разпределение на броя нотификации по вид

На фиг. 4 са представени данни за сравнение по категории хранителни продукти. Съществено намаляване на броя нотификации спрямо месец юни 2011 г. се наблюдава в категориите риба и рибни продукти – 18%, ядки, продукти от ядки – с по 40%, билки и подправки – с 44 %. Броят на нотификациите в категория плодове и зеленчуци се запазва на същото ниво – 44 през юни 2012 г. спрямо 42 през юни 2011 г. Повишен брой нотификации спрямо предходната година се наблюдава в категориите птиче месо и продукти от птиче месо – 3 пъти увеличение, мляко и млечни продукти, двучерпучести мекотели, безалкохолни напитки.

Фиг.4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

От обобщените данни за месеците юни 2011 г. и юни 2012 г. може да се направи извод, че съществува тенденция за увеличаване на общия брой нотификации, по някои

основни групи храни – плодове и зеленчуци, птиче месо и продукти от птиче месо, зърнени и хлебни продукти, както и при материалите в контакт с храни.

Приложение 1

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи.

Съгласно Регламент (ЕО) № 178/2002 е създадена система за бързо предупреждение за пряк или косвен риск за здравето на човека, произтичащ от храни или фуражи. В нея участват държавите членки, Комисията и Европейският орган по безопасност на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание.

Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) се основава на Регламент (ЕО) № 178/2002, като с член 50 се създава система за бързо предупреждение за храни и фуражи. Условиата и мерките за прилагането ѝ са описани в Регламент (ЕС) № 16/2011.

3. Видове нотификации.

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопускан внос – касае пратка с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, здравето на животните или околната среда.

3.3. Информативни нотификации - които са: за проследяване или за насочване на вниманието. Нотификациите за проследяване не изискват бърза реакция. Нотификациите за насочване на вниманието предоставят интересна за контролните органи информация.

Изготвили:

Д-р Ирена Богоева - Величкова

Главен експерт в Дирекция „ОР“

Добрин Петкова

Главен експерт в Дирекция „НСМОРПР“

Милица Стефчева

Старши експерт в Дирекция „КРБДФЦ“

Д-р Бранимир Канакидис

Младши експерт в Дирекция „НСМОРПР“